

дименсии, да анализирам причинно-следствените матрици, които генетически и функционално са детерминирали особеностите „аромат“ и колорит на циганската душевност, битност и култура в сравнение с тези на останалите етноси в пределите на нашата страна.

Централно място в монографичното изследване ще заемат разкриването и обяснението на социопропространствените характеристики и особености на ромската екзистенция, социопропространствения „модел“ на нейното историческо и съвременно конфигуриране. Що се отнася до социотемпоралните измерения, то те ще бъдат анализирани само донякъде и в един дискретен аспект, през призмата на проявеността им в социопропространствените очертания на циганската битност и култура. Самостоятелно, стриктно подчинено на тяхната същност, особености и функционални влияния изследване тук и сега няма да бъде осъществено. То ще бъде обект на следваща моя изследователска работа, която органически ще е свързана и предпоставена от заложения в тази монографична разработка теоретически анализ на социопропространствената природа и особености на циганската душевност, култура и битност.

Веднага искам да започна с това, че социопропространствената конфигурираност на ромското битие и съзнание сигурно предполага наличието и проявлението на някакви общи, субстантивно значими, фундаментално проявяващи се във всички техни модификации характеристики. Тоест на някакви „стожери“, опорни стълбове, върху които да се гради и развива органиката и биографията на циганската съдба.

Необходимостта и полезността от откриването и анализирането на тези своеобразни „китове“, върху които се носи и съществува планетата на циганското битие и душевност, са повече от разбираеми. Същевременно трябва да се подчертае, че тези кардинално значими характеристики не са константно и метафизично застинали по своята обществена и историческа стойност. Те са динамични и променливи, вътрешно противоречиви и взаимнообуславящи се. Като такива те са огледален образ (правилен или изкривен) на „природата като цяло“, т. е. на пространствеността на обществената действителност, на социалната практика и т. н.